

**[Valdemar Thomsen.]**

og det er der fremdeles. Hvad nu Landbrugets Rentabilitet angaar, er den, taget i Gennemsnit, forbedret ikke saa lidt det sidste Par Aar, men det er vel at mærke sket, uden at Regeringen har gjort sig særlige Anstrengelser i saa Henseende, tværtimod er Bestræbelserne gaaet i stik modsat Retning, hvilket vi fik et klart Bevis for umiddelbart efter den 9. April 1940 gennem Handelsforhandlingerne i Berlin, hvor Danmarks eminente Repræsentant, Høgsbro Holm, paa Landbrugsraadets Vegne gav Udtryk for, at det afgørende for Landbruget ikke saa meget var Priserne som det, at vi kunde faa Raavarer, Halvfabrikata og Færdigvarer til billigere Priser. Naar man nu erindrer sig, at Smørprisen paa det Tidspunkt, da Forhandlingerne fandt Sted, var aftalt til 1 Kr. 80 Øre pr. kg, og at Landbruget som Helhed afgjort var en Underskudsforretning, kan et Forsøg paa at holde Priserne nede kun betragtes som Førræderi mod Landbruget; beskæmmende for vore officielle Forhandlere var det, at Forslaget om højere Priser ikke kom fra dansk, men fra tysk Side. Under slige Omstændigheder er der vel ikke stort at sige til, at mange i Byerne er af den Mening, at de Priser paa Fødevarer, der var gældende i det nuværende Systems Glansperiode gennem 1930'erne, fortsat burde være Norm. Naar den glade Tids Prispolitik, der medførte Højkonjunktur for Byerne og Krise for Landbruget, ikke fortsættes, skyldes det ikke, at Viljen mangler, men det, at man af Hensyn til Befolkningens Forsyning er tvunget til at føre en anden Prispolitik. Saa klog er man aabenbart blevet, at det kun nytter lidt med lavere Priser, naar de medfører, at Butikkerne er tomme; men alligevel faar man det Indtryk, at Regeringen synes at dele den Opfattelse, der fandt Udtryk i et Venstreblad, gaaende ud paa, at Produktionsprisen for Landbrugsvarer vilde føre til Inflation. Hvis ikke Regeringen netop deler den Opfattelse, som det paagældende Blad kom for Skade at udtale, er det uforstaaeligt, at man i den Lovgivning og de Priser, der vedrører Landbruget, ikke gaar frem efter de samme Principper, som man anlægger, naar det gælder andre Erhverv. Over for disse gaar man frem paa den Maade, at man til Produktionsprisen lægger en passende Avance, medens man, naar det gælder Landbruget, ikke spørger om Omkostningerne, saa diskuterer man frem og tilbage med det for Øje uden Hensyn

til Arbejdstid og Omkostninger at presse Priserne ned til det lavest mulige.

Det, jeg her ønsker at opholde mig ved — det vil jeg gerne understrege —, er ikke saa meget selve Priserne som den Tendens, der gør sig gældende gennem en Undtagelsesbehandling af Landbruget, og som ikke varsler godt for den Tid, hvor Regeringen faar Magt, som den har Agt. Som et typisk Eksempel for det, jeg tænker paa, vil jeg uden i øvrigt at gaa i Enkelt-heder nævne Smørloven. Forbrugerne har ikke Raad til at betale mere end 3 Kr. 89 Øre for Smør, derfor er det nødvendigt med et „Statstilskud“ til Landbruget. Men hvorfor tager man ikke Konsekvensen af den Linie, hvorfor lader man andre Priser, der tynger akkurat lige saa haardt paa Budgettet, stige? Helt urimeligt bliver det, naar man sammenligner Smørloven med Forbrugsafgifterne og da særlig med Tøjskatten; Landbruget kan afgjort ikke være tjent med, at dets Produkter holdes nede i Pris, samtidig med at andre Nødvendighedsartikler, bl. a. paa Grund af direkte Statsafgifter, stiger til det mangedobbelte i Forhold til tidligere.

Til Trods derfor og til Trods for, at ingen forlanger mere end Produktionsprisen, udtalte Landbrugsraadets Præsident, Landstingsmand Hauch, paa et Vestremøde i Viborg forleden — jeg anmoder om Til-ladelse til Citat her og senere —, at vi maa forhindre de høje Priser paa Landbrugsprodukter. Ifølge Referatet føjede han dog højmodigt til:

„Paa den anden Side maa vi ikke binde Priserne, saa vi ikke har Mulighed for at regulere dem opad, hvis det skulde komme dertil, at ingen vil beskæftige sig med Landbrug.“

Det er altsaa saadan, at kun hvis ingen vil have med Landbrug at gøre, maa Priserne reguleres opad! Det er vel nok en rar Trøst at faa fra den Mand, som Landmændene i sin Tid — det var efter, at Storkrigen var begyndt — betroede deres Produktionskaar. Ved det omtalte Møde i Viborg mindede Landstingsmand Hauch om et Ord, der siger: Hellere ti Draaber Vand af egen Kilde end rigt dækket Bord fra fremmed Haand. Rent uvilkaarligt ønsker man for ham selv, at han i 1940 havde ladet sig nøje med ti Draaber fra egen Kilde i Stedet for efter 3 Maaneders Ministertid at modtage Ventepenge, endskønt han ikke, som Loven byder, havde givet Afkald paa et eneste af sine mange Hverv i Ministertiden.